

יציאות השבת פרק ראשון שבת

שון ארבע בנים ושרים שון ארבע בתין. והוא קני שנים שון ארבע בנים ושנים שון ד' בחוף. ושנין הבא דעיקר שבת חני אבות ותולדות כו' תורת. ושני רב פאא הבא דעיקר שבת חני אבות ופסורי. תהם חויבי תני דומיא דשבעות. וידיעות השפוחה ומראות נגעים משום הכי פסורי לא תני תובי. ואקש' תוב וזה תרתי איתו הוצאה דעני והוצאה דעני ורצאה דבעל הבית. ושני שתי' דרצאה כדאמין. ושתי' נמי דהכנסה אחת דעני ואחת דבעל' הוצאה קרי לה. ופירשה רב אשי לפטעא ואמר האי תנא כל עיקר הפץ מקופו כיון שמוציא משקום למקום הוצאה הכנסה קרי לה הוצאה. ותייעה רבינא ואמר ריקא דתנתין הכי דקני יציאות השבת וקא מפרש בתרתי דבריו פשט העני את ידו לפנים שהיא הכנסה שלם הוצאה הוצאה קרי לה. רבא אמר שריה שבת שתי' קתני. והוצאה והכנסה דעני. והוצאה והכנסה דבעל' אקש' תוב ד' בפנים וד' בחוף את המניא ואנ תנינן יב. וכי תיסא לפעמיך יי' הויין

ידיעות הטומאה כו'. וז"ל ומאז לא קתני העלמות שתי' שן ד' העלם טומאה וחלל קדש או נכנס למקדש שן ד' העלם קדש והעלם מקדש והוא אחי שפיר דלא מני למיפקר בני תמני הויין כדפריך ידיעות וי"ל דהקני ידיעות כדמפרש התם (פ"ד ז' יד) ידיעות קמייחא דליתנהו בכל הלכות כולה קחשיב בתיירא דליתנהו בכל חכורה לא קחשיב ח"י ידיעות בתיירא דמייחא לדי קרבן קחשיב ולהיאיל לישנא ידיעות קמייחא קחשיב לא שייך למיתני גבי שבעות ושבת ידיעות שבעות וידיעות שבת ולאלין לישנא נמי דקאמר ידיעות בתיירא דמייחא לדי קרבן קחשיב לא תנא בהו ידיעות כיון דחילוק שתי' שן ד' ארבע משכחת בליחורא גופי' אכל גבי טומאה החילוק דשתי' שן ד' ארבע איתו בל אלא מחמת הידיעה:

מראות נגעים וכו'. ברוב ספרים גרס שנים שן ד' וכן בשליה המוצה מקדש (נזחים פה) ברוב ספרים גרס מראות נגעים ר' דוסא אומר שלשים וששה עקביא בן מהללאל אומר שבעים וששים דמראות אומר מראות כמו ומתני ממונה וכי הוי דכתיב ועשה הייתי לשני מחנות (בראשית לב) ה"כ קתני שפיר מראות שנים ומט"ג דהתם כתיב כולי האי והכא לא כתיב אלא ב' שן ד' התם כתיב שתי' ונגעי ארס ורשע וכן נגעי בתי' והכא לא כתיב אלא לבנות כדתיב במס' נגעים (דף ה') בהרת עזה כשלא שניה לה כסוד היכול כו': **התם** דלאו עיקר שבת אבות תני ותולדות לא

ידיעות הטומאה. האמורות בקרבן עולה ויורד (ויקרא ה) לוי נפש כי תגע וגו' ואמרינן במס' שבעות (פ"ד ז' יד) ש' שון ארבע בנים ושנים שון אלא בטומאה מקדש וקדשיו שלאחר שנטמא כלי קודש או נכנס למקדש וילפנין התם (דף יד) שאינן מחייבין אלא בחללה הידיעה כצורך והעלם ביהייה כגון שיער שנטמא והעלם ממנו טומאה ואכל קדש ומשאל כל ידע שאלו בטומאה שתי' הן ממשמשות הכרוב (סע) ועלם ממנו והוא טמא משמע שנטמא ממנו טומאה אכל זכור הוא שאלו קדש וזוה מקדש הרי שתי' העלם טומאה לגבי קדש והעלם טומאה לגבי מקדש: **שן ארבע**. יש לך לרבות עוד שתי' מריבוי ועלם ונעלם ב' פעמים לרבות את הכור לטומאה אכל נעלם ממנו קדש כסבור שחולין הן לא נעלם ממנו מקדש: **מראות נגעים**. ליעמא חזן שתי' הן שחת ובהרת: **שן ארבע**. מריבוי ספקת שהוא משמע טפילה כמו ספקמי דא אל אחת וגו' (שמואל א ג) מרבה טפילה לזו ולזו תולדה לשאת ותולדה לבהרת ושני חכמים בהרת עזה כשלא שניה לה כסוד היכול שחת כלומר לכן שניה לה כקרום ביה' מראה לשון זכר הוא משום הכי תני שנים שן ד': **עני אבות ותולדות**. ידיעות והכנסות שהיציאות אבות הן דמויעבדיו קול במחנה (שמות לו) לא משמע אלא הוצאות אלא מסבירא לחורין (בבבא בתרא דף ק"ג) וכדי מרשות לרבות קפיד קרא לוי לי אפוקי מה לי עיולי: **סדתי סוין**. דעני ודבעל הבית ומאז שן ארבע דקתני התם: **מסן לחיוב ומסן לפטור**.

נגעים פ"ד ס"ח

שבעות ה'

למקו ט"ז

[עני' תוס' שבעות ב' ד"ה מראות]

תני וז"ל והא במראות נגעים תני אבות ותולדות כדמפרש בשבעות שן ארבע שחת ותולדות נגעים ובריתו אף על גב דהתם לאו עיקר נגעים הוא וי"ל דלא דמי דתולדות נגעים כתיב ותולדות דשבת לא כתיב: **והיא** דומיא דמראות נגעים קתני. הא דנקט מראות נגעים טפי משבעות וידיעות משום דליתנהו גופייהו לא ידעינן דהו להו כולה לחיובא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני דכפולו חיובא פלוגתא בר מראות נגעים: **התם** דלאו עיקר שבת הוא חיוב תני פטורי לא תני. לא הוה לריך לומר משום דלאו עיקר שבת הוא אלא משום דדומיא דמראות נגעים קתני דהו כולה לחיובא אלא משום לריך לשטויי הכא דעיקר שבת תני חיובי ופטורי קמייחא אלא התם דלאו עיקר שבת הוא וגם המקשה לא הקשה ליתני התם כי הכא כיון דידע דדומיא דמראות נגעים קתני אלא פריך ליתני הכא שתי' שן ד' ותו לא: **ארכי** תימא מהן לחיוב ומסן לפטור. ש"י לא פי' כאן לפי שיטתו שבסמוך דעיקרות קחשיב ולפי שיטתו היה לו לפרש שתי' לפטור בעיקרות דבעל' ב' **והיא** יציאות קתני. לא פריך אלא במתני' דשבעות דהו כולה לחיובא ולא משכחת אלא שתי' אכל במתני' דהכא משכחת לה כולה ביהיאות כגון שלא יהו כולם לחיובא שתי' דהואלף שיש בה חיוב טמאת ופטור אכל אכור דלמי לני חיוב טמאת שן ד' פטור אכל אכור דלא אחי לני חיוב טמאת ופטור ומותר בעני וכן בעשיר לפירוש ריב"ז בסמוך ולהכי נעלי כי משני הכא דעיקר שבת הוא תני אבות ותולדות לא הוה מני למיפקר והא יציאות קתני: **ב' רבא אמר**. לא עסקינן דקא מעייל מרה"ר לרה"י. ובפ"ק דשבעות (דף ה') פריך ואיך דקא מטיק מרה"י לרה"י ומשני א"כ ליתני המוציא לרה"י מני מרשות לרה"י אפילו מרה"ר לרה"י וז"ל ומ"ש דתני תולדה הוצאה ולא תני שום תולדה דכל שאר אבות ומיך ריב"ז דבכל שאר תולדות אם היה רוצה לנטותם היה לריך להאריך בלשוננו אכל הכנסה דקרויה הוצאה כוללה עמו בקיור:

וקמפרש הכנסה לאתמר. וז"ל ומאז לא דייק מכה דלא משכחת להו כדפירשתי נעלי א"כ דהוא לא הוה שייך למימר מתני' נמי דיקא דמאי אולמא מההיא דשבעות דקיימא עלה דהתם נמי לא משכחת כולה לחיובא א"כ תחשוב הכנסות ככלל:

יציאות דעני ודבעל הבית לחיוב ויציאות שתי' שן ארבע עיקרות של הוצאה כגון פשט בעל הבית ידו מלאה לחוף ונטל פטור מתוכה הרי פטור של בעל הבית דקחשיב ליה תנא דמתני' ובגון פשט העני ידו ריקנית לפנים ונתן בעל הבית לתוכה הרי פטור שני של הוצאה (ס"א של ע"י) שהוא אכור לכתלה דגורין שמתא יעשה הגמה על עיקרותו והיינו שן ד' דקתני התם: **פא דדומיא דמראות נגעים קתני לה מה התם כוללו לחיובא**. שדחיו מהן שנטמא זה וכנסם למקדש חיוב ולהכי פריך ממראות נגעים דלילו שבעות וידיעות פלוגתא היא דליכא מ"ד בשבעות (דף ה') אית חיוב אלא על העמיד אלא ובדיעות נמי חיובא למ"ד (דף יד) איתו חיוב אלא על העלם טומאה: **חיובי סני**. כדמפרש לקמיה ב' הוצאות ובי' הכנסות וכולן לחיוב ביחוד שעשאת עני לבדו או בע"ה לבדו: **חיובי מאי ניסו יציאות**. כלומר יציאות קתני דמשמע הוצאה לקר מממה ה' מחויבי קתני ע"כ יציאות לחודיהו ותרתי הוא דהויין ומשני הכנסות נמי קתני בהדיהו: **מדתן המוציא מרשות לרשות**. קחשיב מיין אבות מלאכות כפרק כלל גדול: **יש לא עסקינן בו**. דהא ע"כ דהכנסה נמי חיוב כדקתני מתני' העני חיוב וקתני המוציא: **ממניין**. דהכא נמי דיקא דהכנסה נמי קרי הוצאה: **דקפני יציאות**. ועל כדחייך לא מליית מפרש לה דיציאות לחודיהו קאמר ומאז שן ארבע חיובי ופטורי דהא מפרש הכנסה ברישא דקתני כ"ד פשט העני את ידו לפנים דהיינו הכנסה וקתני לה כדפירושא דיציאות אלא הכנסה נמי קרי לה הוצאה: **רבא אמר**. לרשאי לך לישנא דיציאות בין הכא בין התם רשויין קתני רשויין שתי' שן ארבע ורשות הרבים שן ארבע בפנים כו' כלומר ועל ידין יש לך ארבע חיובי לחיובא וכנגדן בחוף ומהן לחיוב ומהן לפטור והיא דשבעות כולה לחיובא כדאוקומא: **סדתי סוין**. ארבעה חיובי ותמניא פטורי שתי עיקרות לעני בלא הגמה ושתי' הנחות בלא עקירה וכן לבעל הבית כגון פשט העני את ידו מלאה לפנים ונטל בעל הבית מתוכה הרי עקירה לעני והנחה לבעל בעל הבית את ידו מלאה הרי עקירה לבעל הבית והנחה לעני וכן פשט בעל הבית כו' כדקתני לה: **שימפרי סוין**. דליכא למיחשב נמי הנך פטורי דמיתא גבי חיובי העני חיוב ובעל הבית פטור וכן בעל הבית חיוב והעני פטור:

דאם כן לא הוה ליה למיתני ושתי' שן ארבע בחוף אלא שתי' שן ארבע בפנים וארבע בחוף שתי' שתי' שן ארבע בחוף ויציאות גרחה לריב"ז דהוי כמו תולדות דאשכחן רשויין דלקרי הוצאות דכתיב (במדבר לד) והיו תולדותיה יהמה ומתרגמין רשוייה: **בבא**

הגהות הב"ח
(א) נמי ידיעות הטומאה שתי' שן ארבע יציאות הכנסה שתי' שן ארבע מראות נגעים שתי' שן ארבע מאי שחת הכל:

רב' ל מוקח כל דיבור זה

רשויות קתני. רשויות רשות הרבים ורשות היחיד וקשה לריב"ז ארבע בפנים וארבע בחוף שתי' שתי' שן ארבע בחוף ויציאות גרחה לריב"ז דהוי כמו תולדות דאשכחן רשויין דלקרי הוצאות דכתיב (במדבר לד) והיו תולדותיה יהמה ומתרגמין רשוייה: **בבא**

